

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ
PARAGRAF

20 DENEME SINAVI

FILOZOF
YAYINCILIK

ÜNİVERSİTEYE HAZIRLIK

PARAGRAF

DENEME SETİ

EDİTÖR

Selim IŞIK

YAZARLAR

Nusret BİLEN - Adem ÇELİK - Kurtuluş ŞÜKÜR

ISBN

978-605-2209-61-5

BASKI

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR BAKANLIĞI
BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

FİLOZOF
YAYINCILIK

Sümer-2 Sok. No: 27 Kat: 2 Kızılay / ANKARA

Tel: (0.542) 657 1 657

ANA DAĞITIM KİTAP DEPONUZ

www.kitapdeponuz.com

© COPYRIGHT FİLOZOF YAYINCILIK

Yayın Hakkı

Bu kitabın her türlü yayım hakkı Filozof Yayıncılık'a aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağı ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz. Filozof Yayıncılık, 657 Yayıncılık'ın markasıdır.

KİTABA DAİR

Sevgili öğrenciler,

Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na hazırlık alanında yayına aşıla hazırladığımız **Paragraf Deneme Seti** kitabımızla huzurlarınızdayız.

İlk kez 2018 yılında uygulamaya konulan **TYT - AYT** sistemiyle birlikte üniversiteye hazırlık sınavlarının en önemli dersi Türkçe olmuştur desek yanlış olmaz. Türkçe testi büyük oranda paragraf ve anlam sorularından meydana gelir. Bu alanda başarılı olmanın yolu ÖSYM tarzına uygun nitelikli ve ileri düzey bol miktarda paragraf sorusu çözmekten geçiyor. "**ÖSYM tarzı**" ifadesinin altını çizmek gerekir. Çünkü belki de son beş yıldır ÖSYM, paragraf sorularında çitayı hayli yükseltti. Metin olarak uzunluğu bir yana içerik olarak ağır paragraflara yöneldi. Ayrıca, sadece geçtiğimiz yıl yapılan üniversite giriş sınavında altı yeni paragraf soru tarzını ilk kez kullandı.

Elinizde bulunan eser bu bakış açısıyla hazırlanarak hizmetinize sunuldu.

Sınavlara hazırlanan siz değerli öğrencilerimize daha faydalı olmak için **filozofakademi.com** üzerinden ücretsiz olarak video dersler, günün soruları ve ipuçları gibi birçok materyali sizlere sunmaktayız. Sınava Filozof Yayınlarıyla hazırlananların "sürpriz soru tipi" ile karşılaşmadıklarını aldığımız dönüşlerden hareketle ve haklı bir gururla söylemek isteriz. Çünkü Filozof Yayıncılık, kokmaya başlamış bir su birikintisi değil, coşkun akan bir ırmak olmayı kendine şiar edinmiştir.

Faydalanmanızı ümit ediyoruz.

Filozof Yayıncılık olarak "**biz aşkla hazırladık,**

keyifli çözmeyi size bıraktık."

Yayın Kurulu Adına

Selim IŞIK

İÇİNDEKİLER

Deneme Sınavı - 1	1
Deneme Sınavı Çözümler - 1	9
Deneme Sınavı - 2	13
Deneme Sınavı Çözümler - 2	21
Deneme Sınavı - 3	25
Deneme Sınavı Çözümler - 3	33
Deneme Sınavı - 4	37
Deneme Sınavı Çözümler - 4	45
Deneme Sınavı - 5	49
Deneme Sınavı Çözümler - 5	57
Deneme Sınavı - 6	61
Deneme Sınavı Çözümler - 6	69
Deneme Sınavı - 7	73
Deneme Sınavı Çözümler - 7	81
Deneme Sınavı - 8	85
Deneme Sınavı Çözümler - 8	93
Deneme Sınavı - 9	97
Deneme Sınavı Çözümler - 9	105
Deneme Sınavı - 10	109
Deneme Sınavı Çözümler - 10	117

Deneme Sınavı - 11	121
Deneme Sınavı Çözümler - 11	129
Deneme Sınavı - 12	133
Deneme Sınavı Çözümler - 12	141
Deneme Sınavı - 13	145
Deneme Sınavı Çözümler - 13	155
Deneme Sınavı - 14	159
Deneme Sınavı Çözümler - 14	167
Deneme Sınavı - 15	171
Deneme Sınavı Çözümler - 15	179
Deneme Sınavı - 16	183
Deneme Sınavı Çözümler - 16	191
Deneme Sınavı - 17	195
Deneme Sınavı Çözümler - 17	203
Deneme Sınavı - 18	207
Deneme Sınavı Çözümler - 18	215
Deneme Sınavı - 19	219
Deneme Sınavı Çözümler - 19	227
Deneme Sınavı - 20	231
Deneme Sınavı Çözümler - 20	239

PARAGRAF DENEME

7

FİLOZOF YAYINCILIK

1. Kırk yılı aşan yazarlık çabamda ne anlatmak istemiş-tim? Bu, kurşun bir kütle gibi çökmüştü üstüme. Oysa yaşamım boyunca nice insanlar tanıdım; nice bağı-lılıklara, vefalara, öfkelere tanık olmuştum. İnsanların iyiliklerini, ihanetlerini görmüştüm. Kalıcı bir sevginin olamayacağını öğrenmiştim. Aşk, kâğıt üzerinde gü-zeldi; mutlu sonlar, romanlara özgüydü.

Böyle diyen yazar altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Yazdıklarının anlaşılmasına üzüldüğünü
B) Soruyu yanıtlamada güçlük çektiğini
C) Eskiden yazdıklarını anlık beğenmediğini
D) Yaşadıklarını anlatmaktan kaçındığını
E) Duygu dünyasına sınırlar çizdiğini

2. I. Buna bugünlerde yeşil dalga deniyor.
II. Şimdiye araçlara eklenecek bir aygıt sayesinde yeşil ışığı her zaman yakalamak olanaklı hale gelecek.
III. Bazı yollarda araçların ortalama hızları ve bekle-me zamanları göz önüne alınarak araçların sürekli yeşil ışığı yakalaması sağlanabiliyor.
IV. Böylece hem zaman hem de yakıt açısından tasarruf sağlanıyor.
V. Trafik ışıklarına yerleştirilen vericilerle haberleşecek aygıt, aracın hızını belirleyerek bir sonraki ışıkta yeşili yakalamayı sağlayacak.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi birinci cümle olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Günlük konuşmalarımızda, insana özgü birçok duru-mu, “dil” sözcüğüyle kurulan deyimlerle anlatırız. Örneğin, herhangi bir sebeple

konuşamaz olmak durumunda

ağzı dili bağlanmak, beklenmedik bir durum

I

karşısında heyecanlanmak, hayranlık duymak anlamında ağzı dili tutulmak, pek sessiz,

II

kendi hâlinde olanlar için ağzı var dili yok

III

deyimlerini; bir kimse veya bir şey için kötü

söylemeye dil otu yemek, alay etmek,

IV

eğlenmek için dil çıkarmak deyimlerini

V

kullanırız.

Bu parçadaki altı çizili deyimlerden hangisinin, kendinden önce verilen açıklaması yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. I. İnsan yaşamı için hayati öneme sahip olan su, aynı zamanda en çok kirlenen doğal maddedir.
II. Havaya karışan çok sayıda kirlenici madde, oksijen, ışık ve ultraviyole ışınlarının etkisi ile parçalanarak toprağa iner.
III. Oradan akarsulara, akarsulardan da denizlere ve göllere ulaşır.
IV. Oluşan bu kirliliğin başlıca nedenleri evsel atıklar, endüstriyel, kentsel, tarım gibi etkenlerdir.
V. Böylece su kirliliği oluşur.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbirleriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I. ile II. B) II. ile III. C) II. ile IV.
D) III. ile IV. E) IV. ile V.

Filozof Yayıncılık

Filozof Yayıncılık

PARAGRAF ÇÖZÜM

8

FİLOZOF YAYINCILIK

1. Bu tarz sorularda özellikle altı çizili söz öbeğinde geçen mecaz anlamlı sözcüklerle anlatılmak istenen doğru yorumlanırsa soru çözülmüş sayılır. Buna göre içbükey veya dışbükey aynalar insanı olduğundan farklı göstermektedir. Oysa vurgulanan düz aynada insanın kendisine bakmasıdır. Düz ayna insanı olduğu gibi gösterdiği için buna bakılması gerektiği vurgulanmıştır. Buna göre her şeyin gerçekçi olması, tarafsız bir gözle değerlendirmesi gerektiği dile getirilmektedir.

CEVAP: D

Filozof Yayıncılık

2. Cümledeki "kolayca okunabiliyor" sözünü ipucu olarak değerlendirdiğimizde altı çizili sözle Yunus Emre'nin yalınlığı, yani sanatsız anlatımı ifade edilmek istenmiştir diyebiliriz.

CEVAP: D

3. Parçada, bebeklerin ve çocukların uykuya duydukları gereksinim, uyku süreleri gibi konular üzerinde durulmaktadır. Bu nedenle II. cümlede yetişkinlerle ilgili bir durumdan söz edilmesi anlatımın akışını bozmaktadır.

CEVAP: A

Filozof Yayıncılık

4. Bu sorulardaki en önemli ipucu olay sırasıdır. Buna göre bu paragrafta da sıralama yaparken önce kırılma gökyüzüne çıkar, sonra orada durur gibi görünür, sonra yere doğru inişe geçer, yere çarpacağını düşünür, en sonunda ise yeniden yükselmeye başlar. Olayın akış sırası bu şekilde olacağından dolayı II. ile III'ün yeri değişmelidir.

CEVAP: B

5. Paragraf giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşur. Bu bölümlerin özelliklerini bilmek bu tür sıralama sorularında işimizi kolaylaştıracaktır. Paragrafta her cümle kendinden öncekinin devamıdır ve bu cümlelerin birbirlerini takip etmeleri gerekir. Buna göre paragrafı: IV – III – V – I – II şeklinde sıralayabiliriz. Baştan dördüncü söz birinci sözdür.

CEVAP: A

6. Bu tür sorularda öncülde verilen ifadelerden kesin yargı çıkarılması gerekir. Olası ifadeleri kesin yargı olarak alınması bu tarz sorularda yapılan en büyük hatalar arasında yer almaktadır. Buna göre A seçeneğine göre askeri amaçla kullanıldığını bilemeyiz (bulan asker olabilir ama kullanım amacı belirtilmemiştir). Yine "hayvan taşımacılığının sona erdiği" bilinmemektedir.

Fransa'da üretilmesi sadece orada kullanıldığı anlamına gelmez. Yine profesyonel taşımacılıkla ilgili bilgi yoktur. C seçeneğinde yer alan ifade cümleden çıkarılabilir. 1796 yılında kara taşıtları bulunduğu göre "Hayvan gücüyle çekilen kara araçları çok uzun süre kullanılmıştır." ifadesi çıkarılabilir.

CEVAP: C

7. Cümle yorumlama sorularında önce seçenek sonra seçenekte verilen ve doğru veya yanlış olduğu sorulan numaralı cümleye geçilmelidir. Buna göre I. cümlede 34 km kuzeybatısı konumudur. II. cümlede "Hâlâ ayakta kalıyor." denilerek bugünkü durumundan söz edilmiştir. III. cümlede "--- bile yıkamamış" denilerek ne kadar dayanıklı olduğu anlatılmıştır. Yine V. cümlede "--- ne kadar zengin olduğunun işaretidir." denilerek kalıntılar üzerindeki resimlerle ilgili yorumda bulunulmuştur. IV. cümlede yolun önemiyle ilgili bir ibare yoktur.

CEVAP: D

18. Ergenlik çağındaki gençlerde bağımsızlık sinyalleri; kıyafet ve saç şeklini değiştirme, çeşitli takılar kullanma şeklinde kendini gösterir. Onlar, anne babalarından farklı görünmek "Bu benim." tavrıyla ayrı birey olarak kabul edilmek isterler. Bu tutumu reddedilme olarak algılanan anne babalar, oluşabilecek her türlü değişimi engelleme savaşı vermeye başlarlar, bütün bunların yol açacağı olumsuzlukların korkusunu yaşarlar.

Bu parçanın ana düşüncesi, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Gençler, bazı özelliklerini anne babalarını örnek alarak benimserler.
- B) Çocuklarının ergenlik dönemleri, anne babalar açısından en zor yıllardır.
- C) Gençlerin belli bir dönemdeki farklı tutum ve davranışları, anne babaları tarafından yanlış anlaşılıp engellemeye çalılışır.
- D) Çoğu anne baba, çocuklarındaki davranış farklılıklarının sebeplerini araştırır ve ona göre tutum belirler.
- E) Gençler, doğumlarından başlayarak anne babalarına duygusal bağılıklarını sürdürürler.

Filofoz Yayıncılık

Filofoz Yayıncılık

19. Yaptığı film müzikleriyle adını duyuran Paul Misraki, 1908 yılında İstanbul'da doğmuştur. Onun hayatı, "Müzik bir disiplin işidir ve küçük yaşta eğitim alınmaya başlandığında iyi sonuçlar verir." diyenleri doğrular niteliktedir. Misraki, henüz dört yaşındayken piyano eserleri çalmaya başlar. Yedi yaşına geldiğinde, çaldığı basit eserlerin yerini klasikleşmiş ve önemli eserler alır. Müzik kariyerine adım attığı Paris'teki okulda, hayatında hiç beklemediği değişiklikler yaşayacak ve küçük yaşlarından beri tutkuyla çaldığı piyano, gelecekteki mesleğinin en önemli aracı olacaktır. Misraki, başarılarıyla popüler bir caz piyanisti ve düzenleyicisi olarak uzun yıllar adından söz ettirecek ve müzik dünyasının önemli isimleri arasına parlak bir giriş yapacaktır.

Bu parçada Misraki'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne tür eserler çaldığına
- B) Piyano çalmaya ne zaman başladığına
- C) Nerede müzik eğitimi aldığına
- D) Müzisyenliği neden çok önemseydiğine
- E) Sanat dünyasındaki yerine

Filofoz Yayıncılık

20. Çocuklar için hazırlanmış çizgi filmler, büyüklerin izledikleri programlara göre daha fazla şiddet içeriyor. Üstelik bu şiddet, komik, esprili bir biçimde yansıtılıyor. Böylece şiddet, hayatın doğal bir parçası gibi gösteriliyor. Çocuklara artık şiddete karşı duyarsızlaşıyor. Çocukların şiddete karşı duyarsızlaştığını da şöyle anlıyoruz. Normal koşullarda bir çocuk, şiddet içeren bir sahneyi izlerken kaşlarını çatıyor, gözlerini kırıyor, çocuğun kas geriliminde bir artış gözleniyor. Buna empati diyoruz. Bu tür sahneleri çok fazla izleyen çocuklar, bunu hayatın doğal bir parçası olarak görüyorlar. Ayrıca bu tür sahneler, çocukların acıma duygularını örseliyor. Dahası, yardıma ihtiyaç duyan insanlara yardım etme isteğini azaltıyor.

Bu parçada, aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Çocuk programlarının büyüklerinkilerden farkına
- B) Çok karşılaşılan olumsuz bir durumun çocuklarca normal kabul edilebildiğine
- C) Çocukların izleyeceği programların nasıl olması gerektiğine
- D) Çocuklarda ortaya çıkabilecek kimi değişimlere
- E) Kimi durumlarda çocukların gösterdiği tepkilere

21. İlköğretim okullarının 5, 6, 7. sınıflarında okuyan öğrencilerin okuma alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapılan bir araştırmadan elde edilen sonuçlar şöyledir: Kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasında okumayı sevme oranları bakımından belirgin bir fark yoktur. Öğrencilerin öykü ve roman türlerindeki kitapları daha çok okudukları, erkek öğrencilerin kızlara göre, çizgi romanlara daha çok ilgi duydukları görülmüştür. Kitap okuma alışkanlığı kazandırmaya, okul öncesi dönemde başlamanın gerekliliği üzerinde duran araştırmacılar, düzenlenecek kitap sergilerinin, fuarlarının, kütüphanede gezilerinin, kitap okuma alışkanlığı kazandırmada etkili olacağını dile getirmektedir.

Bu parçadan okuma alışkanlığı kazanmayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Özendirici etkinliklere gereksinme duyulduğu
- B) Ailelerin kültür düzeylerinin etkileyici olduğu
- C) Cinsiyetin belirleyici bir rol oynamadığı
- D) Hangi tür kitapların daha çok okunduğu
- E) Küçük yaşlarda başlanması gerektiği

DENEME - 14

13. Arkeoloji bilimi, yerleşik toplumları inceler. Bu nedenle göçebe arkeolojisiyle uğraşan bilim insanlarının temel sorunu, arkeolojik bulgu elde edememeleridir. Çünkü göçebe toplulukların sürekli yerleşim yerleri ve kalıcı mimarileri yoktur; konakladıkları kamp yerleri, tarihsel süreçte doğa ve insan tarafından tahrip edilmiş, kaybolmuştur. Günlük yaşamda kullandıkları araç gereçler, doğada kolayca yok olan malzemelerden üretilmiştir. Bu bakımdan göçebe topluluklarla ilgili arkeolojik bulgular büyük ölçüde, ölü gömme etkinliklerinin yapıldığı mezarlıklardan gelmektedir. ----

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Aslında, göçebelere ait mezarlık alanlar genellikle üç katmandan oluşmaktadır
B) Bu konuya somut bir katkıda bulunacak arkeolojik kazıları yapacak uzmanların sayısı azdır
C) Mezarlarla aynı katmandaki kimi seramikler bu tür kalıntıların tarihlerinin saptanmasını sağlamıştır
D) Buna karşın kaynaklar, sosyal tarih ve kültür öğelerinin algılanması konusunda yeterli bilgi içermiyor
E) Yani göçebe mezarlarını incelemek, arkeologlar için, bu toplulukları tanımada tek yoldur

14. I. Dil konusunda duyarlı olan herkes, son yıllarda yabancı dillerden dilimize geçen sözcüklerin, Türkçenin en önemli problemlerinden biri olduğunun farkındadır.
II. Çünkü belli ve dar bir çevrede, belki entelektüel bir çevrede sıkışık kalır, yaygınlaşmaz.
III. Neyse ki bunların kimileri, kullanım alanı sınırlı kaldığından büyük bir sorun yaratmaz.
IV. Ama kimileri o kadar çok yinelenir ki hiç gerekmediği hâlde günlük dile yerleşir.
V. Günümüzde kullanılan şu iki sözcük, bu yerleşmiş sözcüklere örnek olarak gösterilebilir: konsept ve trend.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I. ile II. B) II. ile III. C) III. ile IV.
D) III. ile V. E) IV. ile V.

15. I. Ancak, kimi dil bilimciler, konuyu farklı bir açıdan ele almışlardır.
II. Bunu göz önüne alan dil bilimciler, çocuğun annesinden öğrendiği dile ana dili adını vermişlerdir.
III. Onlara göre ana dili, salt anneye değil, çevreye de bağlıdır.
IV. Çocuğun dilsel gelişiminde annenin payı oldukça büyüktür.
V. Bu bakımdan ana dilin tanımını genişletmişler, onu "İnsanın içinde doğup büyüdüğü ailede ya da toplumsal ortamda ilk öğrendiği dil." diye tanımlamışlardır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) Romalılar, şehirlerini, yaptıkları plana göre kurarlardı. (II) Planlamacılar tarafından gökyüzü incelenir, güneşin hareketi doğu-batı eksenini, yıldızların hareketi de bu eksene dik açı yapan kuzey-güney eksenini olarak okunur ve yeryüzüne yansıtılırdı. (III) Doğu-batı eksenini kuzey-güney ekseninin kesişme noktası, kentin merkezi olarak kabul edilirdi. (IV) Kentin ana eksenleri ve bunların kesişme noktasındaki merkez saptandıktan sonra kentin sınırlarının belirlenmesi kolaydı. (V) İstanbul'da "Vise" adını alan doğu-batı eksenini, Ayasofya'nın önündeki Augusteion meydanından başlayıp batıya doğru uzanır. (VI) Kuzey-güney eksenini "Karda" ise bir liman kenti olan İstanbul'un kuzeyde Haliç, güneyde Marmara Denizi'yle bağlantısını sağlar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

17. (I) Bir sayma makinesi olan saat, saatleri, dakikaları sayar. (II) Dahası bazen saniyeleri de sayar. (III) Ona güç veren kaynak var olduğu sürece, hemen hemen hiç durmadan saymayı sürdürür. (IV) Ancak saatin saymasında, kendisine özgü, ilginç bir yön vardır. (V) Durmadan saydığı hâlde, sayılar çok büyümeyebilir; belli bir değere geldiğinde tekrar başa döner. (VI) Öteki sayma makinelerindeyse bu, çoğunlukla istenmeyen bir durumdur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, kendisinden önce gelen cümleyi açıklamaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

18. Tarih, felsefe, sosyoloji, edebiyat ve sanat gibi konularda öğrencilere -hemen hemen- hiçbir şey öğretilmiyor. Onlara düşünsel ve eleştirel yeteneklerini geliştirmeyen birtakım bilgiler aktarılıyor. Eğitimde, ne gerçekçi ve bilimsel bir yaklaşım ne de bir bütün olarak kucaklayış kültürü var. İnsanlara çağını tanıtır onları bilinçlendirmeyen böylesi bir kültür aktarımı, bir söz yığıdır bence. Bu kitap ise söyleyeceklerini uygarlık tarihinin zemininde ve çağdaş tarihin çerçevesi içinde söylüyor, tek sözcükle çağını tanıtarak. İlk bakışta gençlere sesleniyor gibi görünse de gerçekte, temel kültüre meraklı herkesin öğreneceği şeyler var bu kitapta.

Bu parçada gençlerin eğitilmesiyle ilgili eleştiriler arasında, aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kişilere kendini ve çevresini tanıma yeteneği kazandırılmama
B) Temel kültürel bilgileri vermeme
C) Zihinlerini gereksiz bilgilerle doldurma
D) Toplumsal kimi değerleri deneysel yöntemlere, gerçeklere dayandırılmama
E) Tarihsel gerçeklerin günümüzün koşullarına göre değerlendirilmeme

19. İran halısı bir kompozisyonudur. Bir halının ressamı başka, dokuyucusu, ilmiği başkadır. Bir İran halısında minyatür dahilerinin desenleri göze çarpar. Orada geyik, balık, kuş, deniz, gökyüzü, çiçek her şey vardır. Anlayan bir göz hemen balığın balık, geyiğin geyik, kuşun kuş olduğunu görür. Hâlbuki Türk halısı tamamen bireysel, kişiye özgü bir sanat eseridir. Dokuyanın hayal gücünün, hassasiyetinin eseridir. Türk halısında ne karanfil karanfil, ne de gül güldür. Onda yaratılmış çiçekler vardır. Bu çiçekler dünya yüzünde yoktur. Kuşlar hayal dünyasındaki kuşlardır. Türk halısı bir fantezi, bir ruh durumu, bir sıkıntı, bir sevinç, bir bayram, bir keder ifade eden bir renk oyunudur.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İran halısı ortak bir çalışmanın ürünüdür.
B) İnsanların çeşitli duyguları sanat eserlerine yansımaktadır.
C) İran halısının desenleri, doğadaki varlıklar temel alınarak oluşturulmaktadır.
D) Bir ülkedeki gelişmiş bir sanat dalı öteki sanat dallarından yararlanabilir.
E) Sanatsal yaratıların içeriği dönemden döneme değişir.

20. Bir kimse her gün yazı yazıyorsa her gün okuyucunun karşısına, tıpkı aktörlerin seyirci karşısına çıktığı gibi çıkıyordur. Aradaki fark, aktörün bir dönem boyunca her gün aynı senaryoyu sahnelerde canlandırması, günlük fıkra yazarının ise her gün yeni bir senaryo üretmek zorunda olmasıdır. Buna karşılık aktör en üzgün gününde komedi, en neşeli gününde de dram oynamak zorunda kalabilir ama günlük fıkra yazarının böyle bir zorunluluğu yok. Perde açılır, bakarsınız bir güldürü, ertesi gün bir trajedi belki...

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Oyuncular her oyunda yaratıcılığını kullanmak zorundayken yazarların böyle bir zorunluluğu yoktur.
B) Ancak izleyiciyi şaşırtan oyunlar, beklenen başarıyı yakalayabilir.
C) Oyuncu ya da yazar, ruh hâline uygun ürünler ortaya koyduğu zaman daha başarılı olur.
D) Sürekli aynı rolü oynamak, oyuncuyu sıradanlaştırır.
E) Oyuncunun her sezon aynı oyunu oynamasıyla yazarın her gün aynı yazıyı yazması aynı şey değildir.